

РЕШЕНИЕ

№ 265

гр. Благоевград, 02.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН
НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на осемнадесети
октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Татяна Андонова

Членове: Росица Бункова
Крум Динев

при участието на секретаря Мария Стоилова-Въкова
като разгледа докладваното от Росица Бункова Въззивно наказателно дело от
частен характер № 20231200600966 по описа за 2023 година

Пред Окръжен съд Благоевград производството по делото е образувано по
въззивната жалба на адв.Я., в качеството му на защитник на подсъдимия З. Х.
З. и е за проверка на присъда №12 от 11.04.2023 год., постановена по нчхд
№185 от 2022 год. по описа на РС С.

С цитираната присъда подсъдимия З. З. с адрес в с. Г., с ЕГН - *****, е
признат от РС за виновен, в това, че на 24.08.2021г., депозирайки жалба с вх.
№ 489700- 5214/24.08.2021г. до Министъра на вътрешните работи Б Р., е
приписал на Д. Х. М. извършване на престъпление по раздел III -
„Престъпления против политическите права на гражданите“ и по-конкретно,
визирано в състава на чл.167, ал.2 и ал.3 НК, като е заявил в жалбата, че
отправила следните думи към него: “Съседе, моля на изборите да гласуваш за
моя Х. “, както и, че „ми предлагаше парични средства, ако съберем повече
гласове и влезе в общинския съвет“, поради което и на основание чл.148, ал.2
във вр. с ал.1, т.2, пр.2, във вр. с чл.147, ал.1, пр.2 от НК, във вр. с чл.78а, ал.1
НК, го е освободил от наказателна отговорност с налагане на
административно наказание “глоба” в полза на Държавата в размер на 1000

(хиляда) лева. С атакуваната присъда подсъдимия З. е осъден да заплати на Д. Х. М. сумата от 3000/три хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на деянието, ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането - 24.08.2021г. до окончателното изплащане на сумата, като в останалата част над уважения размер, съдът е отхвърлил иска като неоснователен. З. е осъден да заплати и сторените от тъжителката разноси, както и държавна такса върху уважената част на гражданския иск.

Недоволен от така постановената присъда останал защитника на подсъдимия, който упражнявайки в срок правото си да обжалва първоинстанционния акт е депозирал бланкетна жалба, в която е посочил, че счита присъдата на РС за незаконосъобразна, неправилна, необоснована и постановена в противоречие със събрания по делото доказателствен материал. След изготвяне на мотивите от съда, защитникът е представил и допълнение към въззивната си жалба, в което е развил с доводи съображенията си срещу атакувания съдебен акт. Сочи, че частната тъжителка Д. М. с тъжбата си до РС С.е повдигнала обвинение на подсъдимия З., за престъпление по чл.148,ал.1 т.1 и т.3 във вр. с чл.147,ал.1 пр.2 от НК. Независимо от така квалифицираното деяние, РС с разпореждането за насрочване на делото е квалифицирал фактите, описани в тъжбата като престъпление по чл.148,ал.2 т.1 във вр. с ал.1 т.2 пр.2 във вр. с чл.147,ал.1 пр.2 от НК. Според защитата „съдът недопустимо си е позволил да поправя тъжбата“, което е съществено нарушение на процесуалните правила. Защитникът е посочил в допълнението към въззивната си жалба, че подсъдимия се защитава и срещу фактите и срещу правото и с преквалифицирането на деянието от съда е нарушено правото на защита на подсъдимия. По отношение на доказателствения анализ, сторен от решаващия съд, защитникът намира, че последния без да посочи мотиви е кредитирал едни гласни доказателствени средства, а не е дал вяра на други- тези на свидетеля Н., при условие, че същият е магистрат. По отношение на присъдата в гражданско- правната ѝ част, намира , че същият следва да се отхвърли, като същевременно излага и доводи, че не е доказан.

Поддържа искането си атакуваната присъда да бъде отменена и подсъдимия да бъде оправдан и алтернативно делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на съда, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

В съдебно заседание и подсъдимия З. и защитникът му се явяват лично. Поддържат жалбата по наведените в нея доводи, както и направените искания. З. в право на лична защита твърди, че в една жилищна кооперация живеят и неговия син и детето на тъжителката, поради което и иска като съседи да се уважават. В право на последна дума пледира присъдата да се отмени и да бъде оправдан.

Тъжителката Д. М. също се явява лично и се представлява от повереника си – адв.Р., която оспорва жалбата. Намира, че атакуваната присъда е правилна и законосъобразна и следва да се потвърди, тъй като и РС е дал отговор на всички възражения на защитата, както и е мотивирал присъдата си, излагайки доводи защо се кредитират едни доказателства други не. Повереникът пледира присъдата на РС да се потвърди.

Окръжният съд, в настоящия състав, след като взе в предвид изложеното в жалбата, становищата на страните и събраните доказателства и след като извърши цялостна проверка на невлязлата в сила присъда, съобразно изискванията на разпоредбите на чл.313 и чл.314, ал.1 от НПК, намира следното:

С въззивната си жалба защитата твърди наличие на съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване правото на защита на подсъдимия. Това възражение следва да се разгледа преимуществено, доколкото при основателност на същото, ще е налице хипотезата на чл.335 от НПК за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на съда, при която хипотеза въззивния съд не дължи произнасяне по същество.

Твърдението за допуснато съществено нарушение на процесуалните правила се изразява в следното: С тъжбата тъжителка Д. М., след като е описала фактите е повдигнала обвинение на подсъдимия З., за престъпление по чл.148,ал.1 т.1 и т.3 във вр. с чл.147,ал.1 пр.2 от НК. Независимо от така квалифицираното деяние, РС с разпореждането за насрочване на делото е квалифицирал фактите, описани в тъжбата като престъпление по чл.148,ал.2 т.1 във вр. с ал.1 т.2 пр.2 във вр. с чл.147,ал.1 пр.2 от НК, за което престъпление е предал подсъдимия З. З. на съд. Защитата намира, че така преквалифицираното от съда престъпление в по-тежко от повдигнатото в тъжбата, е довело до ограничаване правата на подсъдимия. Това възражение е

неоснователно, тъй като не само не се касае за процесуално нарушение, а квалифицирането на деянието е задължение на съда, видно от разпоредбата на чл.252, ал.4 от НПК, съгласно която съдията-докладчик извършва проверка за редовност на тъжбата и при положителна констатация за редовност следва да изготви разпореждане за насрочване на делото, с което дава ход на тъжбата и определя правната квалификация на фактите, изложени в нея. По делата от частен характер тъжителя следва да се опише съставомерни факти, няма задължение да ги квалифицира, а ако стори това, съдът не е задължен да се съобрази с дадената правна квалификация от тъжителя, но е задължен сам да квалифицира деянието по описаните факти и да предаде подсъдимия на съд за престъпление като опише същото от обективни и субективни признаци, което е и сторено от решаващия съд.

В предвид на изложеното, въззивния съд не споделя възражението на защитата, че в хода на производството по делото съдът е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, поради което и следва да се произнесе по същество.

Фактите по делото, правилно са изяснени от РС в С. тъй като почиват на верен доказателствен анализ, от който се установява следното:

Подсъдимия З. З. и тъжителката Д. М. се познават, тъй като и двамата работили в системата на МВР в гр.П.. Към датата на деянието подсъдимият бил вече пенсионер, а тъжителката заема длъжността старши експерт /ГС - ГПУ - З./ в група „Гранично сътрудничество и контактен център“ при РДГП - К.

Към 1993 год., двамата се включили в строителството на жилищна кооперация, находяща се в гр. П.. Във връзка със строителството на тази кооперация двамата влошили отношенията си.

В края на месец септември 2021г. М. била уведомена, че срещу нея има подадена жалба с вх.№ 489700-5214/24.08.2021г., от подсъдимия З. З., адресирана до Министъра на вътрешните работи. Във връзка с проверка на изложеното в жалбата, същата била изпратена до ГД „Гранична полиция“- РД К. като със заповед на Директора на същата дирекция е заповядано да се извърши проверка на изложеното в жалбата. В рамките на тази проверка, М. е запозната със жалбата, като прочела, че подсъдимия З. е посочил в нея, че същата използвала протекции, за да уреди съпруга си на работа в структурите

на МВР, че с лъжи се е включила в строежа на кооперацията, че не е деполитизирана в нарушение на закона, че петни името на служител на МВР. Наред с това подсъдимия посочил в жалбата, че тъжителката М. на последните местни избори за Общински съвет - П., две години преди подаване на жалбата, съпругът □ Х. М. бил кандидат за общински съветник. По този повод подсъдимия твърди, че М. отишла при него с думите : „Съседе, моля на изборите да гласуваш за моя Х.“, като му предлагала парични средства, ако се съберат повече гласове и М. влезе в общинския съвет.

След приключване на проверката, с писмо с рег.№ 4077р- 32/21.12.2021г. тъжителката била уведомена от комисар В. М., в качеството му на директор на РДГП - К. че не са констатирани неправомерни действия от нейна страна и, че жалба с вх.№ 489700- 4/24.08.2021г. по описа на дирекция „Инспекторат“ - МВР, подадена от З. Х. З. е приета за неоснователна.

Проверката по сигнала на подсъдимия З. предизвикал силен стрес у тъжителката, която започнала да има проблеми със съня, започнала често да боледува, поради срыв в имунната система. Същевременно с това изпитвала и срам и унижение пред колегите си.

От така установеното във фактическо отношение, прието и от РС, въззивната инстанция намира, че решаващия съд е изяснил правилно относимите към предмета на доказване факти, като е сторил това въз основа на верен анализ на доказателства, събрани по предвидения процесуален ред.

Твърденията на тъжителката за изложеното в жалбата до Министъра на МВР се потвърждават от писмените доказателства- приложена е цялата административна преписка, образувана по жалбата на подсъдимия З.. Така по категоричен начин се установява, че в нея подсъдимия е посочил изразите- „Съседе, моля на изборите да гласуваш за моя Х.“, като ми предлагаше парични средства, ако се съберем повече гласове и влезе /М./ в общинския съвет“. Самият подсъдим дава обяснения пред РС и не оспорва факта, че той е депозирал цитираната по-горе жалба срещу М., която написал собственоръчно , като я адресирал до Министъра на вътрешните работи. Поддържа с обясненията си, че именно точно този инкриминиран израз му е бил казан от тъжителката. Обясненията му в наказателния процес, в предвид процесуалната му роля могат да бъдат ценени или като средство за

реализиране правото на защита или като начин за изясняване на обективната истина по делото, като това се преценява с оглед на останалия доказателствен материал, събран по делото. В конкретния случай единственото гласно доказателствено средство, което подкрепя обясненията на З., това са показанията на свидетеля Б. Н. Той твърди в показанията си, дадени на 13.02.2023 год., че през 2019 год. подсъдимия З. му казал, че М. го молила да подкрепи мъжа ѝ в местните избори за общински съветник през 2019 год., като му предлагала за това пари. И въззивният съд, така както е сторил решаващия намира, че не следва да се дава вяра на показанията на този свидетел, тъй като те се явяват изолирани на останалите доказателства, събрани по делото, както и поради факта, че в хода на извършваната проверка по жалбата на З., същият не е посочил на лицата, извършващи проверката – св.К., за това, че посоченото в жалбата може да се потвърди от Н., тъй като е било споделено с него. Видно от писмените доказателства- справка за извършената проверка, като лица, които могат да потвърдят думите му, З. е посочил Л. и С. С.. Последните обаче категорично отричат тези твърдения, като сочат, че по никакъв начин не са били агитирани от М., както и не са гласували за Х. М.. Така за първи път в хода на наказателното производство се сочи свидетеля Н., като съдът намира за необходимо да посочи, че за това няма процесуална пречка, но този факт и в предвид изложеното в справката от проверката на Инспектората, формират убеждение в съда, че посочените свидетелски показания са дадени поради приятелските отношения между Н. и З.. Още повече, че няма данни като служител на МВР, свидетеля Н. да е съобщил към момента на получаване на информацията за купуване на гласове, дадена му от З. през 2019 год. и преди местните избори, на компетентните да разследват този сигнал органи. Настоящият състав намира, че писмените доказателства- административната преписка и показанията на свидетеля К. напълно следва да се кредитират тъй като си кореспондират. Свидетелят изяснява, че в рамките на пълната проверка по сигнала не са констатирани никакви нарушения от страна на тъжителката, поради което и жалбата на З. е приета за неоснователна. Като косвени доказателствени средства за този факт- изрази посочен в тъжбата са и показанията на двете деца на тъжителката- Х. М.- Я. и Г. М.. Последните са запознати с твърденията на подсъдимия по косвен път, чрез посоченото от тяхната майка. Това за което и двамата свидетелстват- твърдението на З., че майка им

предлага пари, за да се гласува за баща им се потвърждава от изложеното в същата жалба и от обясненията на подсъдимия, в който смисъл и няма основание да не се даде вяра на показанията на тези двама свидетели. Защитата възразява във въззивната си жалба и пред въззивния съд, че неправилно РС е кредитирал показанията им, тъй като те са деца на тъжителката. Факта за близките родствени връзки винаги задължава съда да бъде внимателен в преценката за достоверността на показанията, но в случая посочените двама свидетели твърдят изрази, които обективно са доказани, че са посочени в жалбата, поради което и съдът намира, че правилно са кредитирани.

Така, с оглед на гореизложения доказателствен анализ, въззивния съд, намира, че решаващия такъв правилно и законосъобразно, въз основа на доказателствата по делото е признал подсъдимия З. З. за виновен в извършването на престъпление по чл.148, ал.2 във вр. с ал.1, т.2, пр.2, във вр. с 147, ал.1, пр.2 от НК.

Описаното в жалбата на З. с изрази- „Съседе, моля на изборите да гласуваш за моя Х.“, като ми предлагаше парични средства, ако се съберем повече гласове и влезе /М./ в общинския съвет“ е клевета, тъй като чрез този израз подсъдимия е приписал на тъжителката М. извършване на престъпление по раздел III - „Престъпления против политическите права на гражданите“ – това по чл.167, ал.2 и ал.3 НК. З. е твърдял в посочената жалба, че тъжителката М. е извършила престъпление- предложила му е имотна облага, за да гласува той за съпруга й- Х. М. в провежданите местни избори през 2019 год. Това твърдение на З. не е било доказано- нито в рамките на извършваната административна проверка по жалбата му, приета за неоснователна, нито в настоящето наказателно производство. Деянието е било довършено в момента, с факта на писване на престъпното деяние / в жалбата/, което е „друг начин“ по смисъла на чл.148,ал.1 т.2 от НК, и с подаването на същата до Министъра на МВР и от там компетентните лица в ГПУ - З. при РДГП К.е станала достояние на определен кръг от лица, които са възприели клеветническите твърдения.

По наказанието:

За престъплението в което подсъдимия З. е признат за виновен- по чл.148,

ал.2 във вр. с ал.1, т.2, пр.2, във вр. с 147, ал.1, пр.2 от НК, законодателят е предвидил наказание глоба от пет до петнадесет хиляди лева и обществено порицание. По делото са събрани доказателства- свидетелството за съдимост на З., от което е видно, че той нито е осъждан, нито е освобождаван от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. Наред с това от деянието не са причинени имуществени вреди, а подсъдимия е пълнолетно лице, поради което и правилно и законосъобразно РС С.е приел, че са налице предпоставките за приложението на чл.78а от НК- за освобождаване на подсъдимия от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. Справедливия размер на наказанието „глоба“ е този определен от РС- в минимума, предвиден в закона -1000/хиляда/ лева, тъй като е съобразен с данните за личността на подсъдимия- вече пенсионер, бивш служител в системата на МВР, без каквито и да е предходни противообществени прояви, с влошено здравословно състояние. В този смисъл не е налице основание за промяна от въззивния съд, на размера на наложеното административно наказание.

По гражданския иск:

В хода на наказателното производство, районният съд е приел за съвместно разглеждане граждански иск, предявен от тъжителката Д. М., срещу подсъдимия З. З. са сумата от 10000 лв., представляващи неимуществени вреди, причинени от деянието, до окончателното изплащане на сумата. Уважен е иска от РС в размер на 3000 лв., като въззивния съд намира, че този размер не е справедлив, тъй като не е съобразен с разпоредбата на чл.52 от ЗЗД и в този смисъл е налице основание за изменение на атакуваната присъда, само в гражданската ѝ част.

Настоящият съдебен състав намира, че размера на присъденото обезщетение от 3000 лв. следва да бъде намален на 1500 лв., поради следното: На първо място следва да се отбележи, че доводите на районния съд за допустимост и основателност на претенцията за неимуществени вреди са правилни и законосъобразни. Подсъдимия З. е признат за виновен в извършване на престъпление, с което е причинил в пряка и причинна връзка неимуществени вреди на тъжителката Д. М., поради което и същият следва да ги възмезди.

Факта на причиняване на неимуществените вреди- срыв на имунната система на тъжителката, безсъние, срама и неудобството от колегите ѝ, разбрали за клеветническите твърдения са безспорно доказани по делото, като най-вече следва да се кредитират показанията на свидетелите- Х. Я. и Г. М.. Това са децата на тъжителката и в този смисъл като лица от най-близкият ѝ семеен кръг те имат наблюдения върху изживяванията на тяхната майка в резултат на това, че тя е наклеветена в извършване на престъпление.

Размерът на обезщетението за тези неимуществени вреди следва да бъде намален на половина- от 3000 лв. на 1500/хиляда и петстотин/ лева, поради това, че от една страна е завишен, не е съобразен със съдебната практика, с критерия за справедливо обезвъзмездяване на неимуществените вреди и от данните за подсъдимия по делото. Последният е пенсионер, наред с това е в недобро здравословно състояние, поради което и съдът намира, че следва да бъде осъден да заплати на тъжителката сумата от 1500лв., ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането - 24.08.2021г. до окончателното ѝ изплащане, като в останалата част иска да се отхвърли като неоснователен.

Правилно РС е присъдил в тежест на подсъдимия З., сторените разноси по делото , тъй като изводите му, че З. ги дължи се базират на разпоредбата на чл.189,ал.3 от НПК, като присъдата следва да се измени в частта за размера на дължимата д.т., тъй като тя се изчислява върху размера на уважения граждански иск, като се намали от 120 лв. на 60 /шейсет/ лв.

В останалата част присъдата следва да се потвърди, поради което и на основание чл.334 т.3 във вр. с чл.337,ал.3 от НПК, съдът

РЕШИ:

ИЗМЕНЯВА присъда №12 от 11.04.2023 год., постановена по нчхд №185 от 2022 год. по описа на РС С.в гражданската ѝ част, като НАМАЛЯВА размер на присъденото обезщетение за неимуществени вреди, което подсъдимия З. Х. З. следва да заплати на Д. Х. М. от 3000 лв. на 1500 /хиляда и петстотин/

лева, като намалява и размера на дължимата държавна такса, която 3. 3.
следва да заплати на РС С.от 120лв. на 60/шейсет/ лева.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата ѝ част.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____